

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
Психологія лідерства

Затверджено:
Протокол засідання менеджменту,
публічного управління та
адміністрування
№ 1 від 29 серпня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри МПУА
Т.Б. Семенчук

Викладач	ОСИПОВА Євгенія Леонідівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ОСИПОВА Євгенія Леонідівна
E-mail	layretta@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38066-451-23-32
Консультації	Кожен понеділок та середа з 11.00 до 13.00 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 або за ZOOM посиланням
Офіційна назва освітньої програми	Логістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07«Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	3/5
Обсяг дисципліни	4 кредита ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 8 годин Практичні заняття – 24 годин/ 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів системи знань і професійних компетенцій в галузі фундаментальних досліджень, прикладних розробок і практики психології лідерства.
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
Спеціальні (фахові) компетентності	СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
Програмні результати навчання	ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість здобувачам засвоїти знання з психології бізнесу, лідерства та комунікацій, вивчити психологію особистості бізнесмена та управлінця, основи ділового спілкування та принципів ведення ділових переговорів; оволодіти знаннями з етики бізнесу та лідерства, вивчити психотехнологій та технік особистої роботи бізнесмена та лідера.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА

Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА

Тема 1. Введення в психологію лідерства

Введення в навчальну дисципліну: мета, завдання, предмет і основний зміст дисципліни, її місце і роль в системі підготовки фахівця; побудова і послідовність навчання з дисципліни; звітність з дисципліни; рекомендації по самостійній роботі. Цільова установка курсу «Психологія лідерства»: підготовка фахівців в області теорії і практики психологічного супроводу розвитку особистості лідера організації. Лідерство і керівництво як форми управління та формування спільноти людей. Основні поняття психології лідерства: управління, керівництво, лідерство, влада, менеджмент, авторитет, лідер організації, управлінське лідерство, організаційне лідерство. Соціальна психологія організацією. Поняття «організація» в соціальній психології. Співвідношення понять організація і мала група. Рівні і стадії розвитку організації. Організаційна культура. Життєвий цикл організації. Довгостроково процвітаючі організації.

Тема 2. Проблема керівництва організацією і підходи до її вирішення.

Постановка і формулювання проблеми керівництва організацією. Обґрунтування необхідності цілеспрямованого формування талановитих лідерів організації. Підходи до вирішення проблеми керівництва організацією. Функціонально-професійний підхід. Тренінгово-рольовий підхід. Можливості та обмеження підходів до вирішення проблеми відтворення лідерів. Концепція управлінського лідерства. Концепція організаційного лідерства. Акмеологічний підхід і його зв'язок з проблемою організаційного лідерства. Поняття «акме». Визначення акмеології. Історія виникнення і розвиток акмеології. Предмет акмеології. Методологія акмеології. Місце акмеології в системі наук. Структура акмеології. Акмеологія організаційного лідерства.

Тема 3. Історія виникнення і розвитку психології лідерства

Основні етапи розвитку психології лідерства. Теологічні уявлення про лідерство. Зародження психології лідерства. Етичний підхід до проблеми лідерства і керівництва в Стародавньому Китаї. Філософи Стародавньої Греції про проблему лідерства та керівництва.

Концепція Лю Шао. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивноеволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертон. Становлення психології лідерства: психогенетические дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки». В. Вундт про проблему лідерства та керівництва в роботі «Проблеми психології народів». Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу; модель авторитарної особистості Е. Фромма; психоаналіз особистості Гітлера в дослідженнях Е. Еріксона; психоаналіз особистості Сталіна в дослідженнях Д. Ранкур-Лаферрієра; психоаналітична типологія лідерів. Біхевіоризм і проблема лідерства. Гуманістичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу. Онтопсихологічний концепція. Проблема лідерства в Росії. Підхід В.М. Бехтерева до проблеми лідерства: психоневрологічна ідея. Всесоюзний Пантеон мозку. Дослідження проблеми лідерства і керівництва в Центральному інституті праці.

Тема 4. Лідерство - міждисциплінарна проблема

Методологічні основи міждисциплінарного дослідження проблеми лідерства і керівництва: синтетичне людинознавство Б.Г. Ананьєва. Політологія і політична психологія лідерства. Г. Спенсер про особу і державі. Т. Болл про владу. Г. Лебон про лідерство. О. Массінг про панування. Елементи влади по Е. Канетті. С. Московічі про владу. Т.А. Штукина про нові вимірах феномени політичного лідерства. Ж. Блондель про політичне лідерство. Соціальнопсихологічний механізм політичної влади і трехфакторную модель особистості політичного лідера по В.В. Крамнику. Є.Б. Абашкіна, Ю.Н. Косолапова про інтегративну теорії політичного лідерства. Типологія політичного лідера по Г.А. Авцінової, Т.М. Рисковой. Концепції політичного лідерства Г.Г. Дилигенського. Уявлення про політичне лідерство Л.Я. Гозмана, Є.Б. Шестопала. Функції образу лідера в масовій свідомості за О.В. Великановой. Вплив особистості на політику по Ф.І. Грінстайн. Е. Єгорова: психологічний портрет президента Буша - старшого. Соціологія і соціальна психологія лідерства: Г. Тард про лідерство; концепція М. Вебера. Концепції Б.Д. Паригін, Ю.Н. Смельянова, Р.Л. Кричевського. Особливості лідерства в малих і великих групах. Проблема лідерства в менеджменті: М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі про лідерство і керівництво в організації. П. Друкер і його погляди на лідерство в організації. Л. Яккока про лідерство і керівництві. А. Моріта про лідерів японського менеджменту. Концепція А.Т. Зуба, С.Г. Смирнова «Лідерство в менеджменті». Концепція Ю.Д. Красовського. Психологія управління і проблема лідерства та керівництва. Біологічні основи лідерства: етологічні дослідження феномену лідерства в групі тварин; приматологія про лідерство. Соціобиологія лідерства. Соціальна психофізіологія: нейрогуморальні механізми лідерства. Психогенетика лідерства.

Тема 5. Теоретичні основи психології лідерства

Поняття теорії. Функції теорії. Форми теоретичного знання. Класифікації теорій. Компоненти теорії. Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичному пануванні. Ж. Блондель про харизматичному лідерстві. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Перелік особистісних якостей по Тіду. Психологічні дослідження Р. Стогдилла, К. Берда. Ознаки некомпетентного керівника по Діксону. «Комплекс якому загрожує авторитету». Деструктивна керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарний-ліберальний континуум стилів керівництва. Чотирехсистемная концепція Р. Лайкерта. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Концепція «континуум лідерської поведінки» Танненбаума - Шмідта. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Концепція «балансу влади». Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Ситуативна модель Ф. Фідлера. Концепція

когнітивного ресурсу Ф. Фідлера. Модель «шлях - мета» Т. Мітчела і Р. Хауса. Модель «прийняття рішень керівником» В. Врума, Ф. Йеттона. Модель «життєвого циклу» П. Херсі та К. Бланшара. Перспективи теоретичних досліджень лідерства: адаптивне керівництво. Атрибутивна теорія лідерства. Трансакційні, трансформаційне і інтерактивне лідерство.

Тема 6. Психологія організаційної діяльності

Поняття діяльності в психології. Концепції психологічного аналізу діяльності В.Д. Шадрикова, Г.В. Суходольського. Онтологічний аспект організаційної діяльності. Ціннісно-мотиваційний аспект організаційної діяльності. Функціонально-структурний аналіз організаційної діяльності. Підприємницька та організаційна діяльність. Управлінська та організаційна діяльність. Порівняльна характеристика підприємницької та управлінської діяльності по Дж. Ронен. Порівняння традиційних менеджерів, підприємців і інтрапренер по Р. Хісрічу. Відмінні характеристики діяльності менеджера і лідера організації по О.С. Віханського, А.І. Наумову. Порівняльна характеристика діяльності менеджера і лідера по М.В. Удальцової і ін. Відмінність діяльності менеджерів від діяльності лідерів організації Д. Бойетт і Дж. Бойетт. Порівняння параметрів діяльності керівника і лідера по А. А. Романову і А. А. Ходирєву. Функціонально-структурна модель управлінського лідерства по Е.С. Блакить. Рольова модель С. Уеллса. Бойова модель лідерства Коена. Порівняльна характеристика рольової моделі С. Уеллса І.Г. Минцберга. Порівняльна характеристика організаційної та управлінської діяльності. Психофізіологічний аналіз організаційної діяльності. Теоретичні основи психофізіологічного аналізу організаційної діяльності. Психофізіологічні механізми успішності організаційної діяльності.

Тема 7. Психологія здібностей до організаційної діяльності

Поняття здібностей в психології. Особистісно-діяльнісний підхід С.Л.Рубинштейна, Б.М. Теплова. Функціонально-генетичний підхід Є.П. Ільїна, В.Д. Шадрикова. Загальні і спеціальні здібності. Інтелект і здібності. Поняття інтелекту. Концепція інтелекту М.А. Холодної. Концепція «соціального інтелекту» І.А. Торндайка і Дж. Гілфорда. Концепція «практичного розуму» Б.М. Теплова. Концепція практичного інтелекту Р. Стернберга. Поняття управлінських здібностей. Склад управлінських здібностей по А.В.Карпову. Менеджерські характеристики. Загальноуправлінські здатності. Загальноорганізаційні здатності по Л.І. Уманському. Інтегративний підхід. Концепція «сила особистості» А. Антонівського, Г. Крамп, А.Шапіра. Концепція «загальної здатності до управлінської діяльності» Л.Д. Кудряшовою. Організаційна обдарованість. Структура організаційної обдарованості. Спеціальний компонент. Загальний компонент. Концепція провісного реалізму. Рівні розвитку організаційної обдарованості. Перспективи дослідження організаційного таланту.

Тема 8. Психологія розвитку особистості лідера організації

Принцип розвитку в психології. Поняття життєвого шляху в роботах Ш. Бюлер. Концепція життєвого стилю А. Адлера. Уявлення про життєвий шлях С.Л. Рубінштейна. Концепція життєвого шляху Б.Г. Ананьєва. Структура життєвого шляху по К.А. Абульхановій-Славської. Уявлення про життєвий шлях І.С. Кона. Дослідження життєвого шляху обдарованих особистостей: вікова динаміка самореалізації особистості по Л.А. Рудкевич, Е.Ф. Рибалко. Психологічний вік особистості і життєва перспектива особистості по А.А. Кроник, Е. І. Головаха. Концепція самоактуалізації А. Маслоу. Самоактуалізація і самотрансценденція. Етапи життєвого шляху талановитих керівників. Кризи. Принцип детермінізму в психології. Однофакторні, двохфакторні і багатфакторні моделі детермінації розвитку особистості. Детермінація розвитку особистості по В. М. Бехтерева, Л.С. Виготському, С.Л. Рубінштейну. Рушійні сили та умови розвитку особистості: концепції Л. І. Божович, Б.Г. Ананьєва. Історико-еволюційна концепція А. Г. Асмолова. Погляди на формування особистості А. Н. Леонтьєва, Л.І., Анциферова. Акмеологічні чинники і умови розвитку особистості. Біологічні передумови формування особистості успішного лідера організації. Соціальні умови розвитку особистості успішного лідера організації: макро, мезо і мікроумови. Організаційна діяльність як фактор

розвитку особистості успішного лідера організації. Концепція суб'єкта діяльності А.В. Брушлинського. Свобода і самодетермінація. Уявлення про свободу Е. Фромма, В. Франкла, Р. Мея. Теорія суб'єктності Р. Харре. Теорія самодетермінації і особистісної автономії Е. Деси і Р. Райан. Ідея вільної причинності В.А. Петровського. Психологія сенсу в роботах С. Л. Франка, Д. А. Леонтьєва, Б.С. Братусь, В.Е. Чуднівського. Дослідження феномена духовності в психології: Н.Я. Грот, В.Д. Шадриков, В.В. Знаків.

Тема 9. Прикладні напрямки психології організаційного лідерства

Наукові основи проектування системи відтворення лідерів організації. Поняття «проектування соціальних систем». Концепція «Кадрового резерву керівників». Концепція «Планування кар'єрою керівників». Концепція психологічного забезпечення професійної діяльності Г.С.Никифорова. Акмеологічний підхід до проектування системи відтворення лідерів організації. Акмеологічний підхід до формування управлінських талантів: А.А. Деркач. Психологічний супровід розвитку особистості успішного лідера організації. Поняття «психологічний супровід». Завдання психологічного супроводу розвитку особистості успішного лідера організації. Психологічний моніторинг (продовжений психологічний підбір): пошук, виявлення потенційних лідерів організації. Психологічний супровід виховання і навчання потенційних лідерів організації. Професіоналізація обдарованих лідерів: професійна орієнтація, професійний психологічний відбір, професійна підготовка, професійна адаптація, підвищення рівня професійної майстерності; психологічна допомога керівнику при створенні їм успішно функціонують і стабільно розвиваючих організацій.

Тема 10. Методи психологічного супроводу розвитку особистості успішного лідера організації.

Управлінське психологічне консультування талановитих керівників організації. Поняття управлінського психологічного консультування керівників (психологічне консультування керівників). Історія управлінського консультування. Моделі психологічного консультування керівників. Методи оцінки ступеня розробленості системи психологічного супроводу розвитку особистості лідера організації. Методи планування психологічного дослідження систем відтворення лідерів організації. Методи вимірювання організаційної обдарованості. Методи продовженої психологічного підбору потенційних лідерів в організації. Методи вивчення життєвого шляху, рушійних сил і умов розвитку особистості лідерів організації. Психологічні методи професійного та особистісного зростання. Коучінг. Методи профілактики дезадаптації лідерів організації, збереження їх здоров'я і професійного довголіття. Групи прискореного розвитку як комплексний метод психологічного супроводу розвитку особистості успішного лідера організації

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Тема 1. Соціальна психологія довгостроково процвітаючих організацій.

Тема 2. Проблема керівництва організацією і підходи до її вирішення.

Тема 3. Історико-логічний аналіз проблеми організаційного лідерства

Тема 4. Роль і місце психології лідерства в системі наук про людину.

Тема 5. Теоретичні основи дослідження проблеми керівництва організацією.

Тема 6. Психологічний аналіз організаційної діяльності.

Тема 7. Діагностика організаційної обдарованості.

Тема 8. Психологічні основи проектування систем відтворення лідерів організації.

Тема 9. Психологічний супровід формування особистості лідера організації.

Тема 10. Стили прийняття рішень. Умови їх застосування. Підходи до прийняття рішень.

Тема 11. Основні візуальні засоби спілкування. Прийоми встановлення контакту

Тема 12. Роль духовних цінностей в бізнесі та лідерстві

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Приклади практичних завдань:

Скласти таблиці:

- порівняльна характеристика лідерства і керівництва;
- порівняльна характеристика лідерства та управління;
- порівняльна характеристика лідерства і менеджменту;
- співвідношення понять організація і мала група;
- характеристика стадій життєвого циклу довгостроково процвітаючих організацій.

Завдання для обговорення:

Розкрийте суть, зміст та поняття психодіагностики в психології лідерства в бізнесі.

Психологічний аналіз підприємця-лідера та психологічних основ гуманізації бізнесу.

Основні види психологічного клімату в організації. Яка роль психологічного клімату в організації.

Приклад тестового завдання:

Вкажіть, яка з перелічених характеристик не відноситься до категорії "лідер" (за Уорреном Беннісом):

- а) робить все правильно
- б) кидає виклик статусу-кво
- в) перспективи довгострокові
- г) орієнтується на людей

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Психологія лідерства» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Теоретико-експериментальне обґрунтування «психологічного супроводу розвитку особистості лідера організації».
2. Психологічні основи пошуку, виявлення обдарованих дітей і підлітків.
3. Психологічні основи виховання і навчання обдарованих дітей та підлітків.
4. Психологічні основи професійної орієнтації обдарованої молоді.
5. Лонгitudний професійний відбір лідерів організації.
6. Психологічний підхід до професійної підготовки талановитих керівників (програма тренінгу)
7. Психологічні основи адаптації молодих талановитих керівників: узагальнення передового вітчизняного та зарубіжного досвіду.
8. Управлінське психологічне консультування талановитих керівників: цілі і завдання, їх обґрунтування.
9. Психологічне консультування керівників з проблеми інновацій (програма психологічного консультування та її теоретичне обґрунтування).
10. Психологічне консультування керівників з проблеми формування управлінської команди (програма психологічного консультування та її теоретичне обґрунтування).

11.Психологічне консультування керівників з проблеми створення координованої системи зв'язків (програма психологічного консультування та її теоретичне обґрунтування).

12.Психологічне консультування керівників з проблеми професійного довголіття (програма психологічного консультування та її теоретичне обґрунтування).

13.Психологічне консультування керівників з проблеми «двигуна лідерства».

14.Теоретико-експериментальні дослідження організаційного таланту.

15.Теоретико-експериментальні дослідження життєвого шляху талановитих керівників.

16.Теоретико-експериментальні дослідження внутрішньої мотивації обдарованих керівників.

17.Теоретико-експериментальні дослідження ціннісно-сислової сфери талановитих керівників.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 20 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 6,5 балів за кожне заняття (до 78 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома

			незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Google Classroom: Психологія лідерства
4. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жигайло Н.І. Комунікативний менеджмент : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 368 с.
2. Савельєва В. С. Психологія управління: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2006. 320 с.
3. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів після диплом. освіти / За наук. Ред.. Л.М. Кара мушки. К.: Фірма «ІНКІОС», 2005. 366 с.
4. Швалб Ю.М., Данчева О.В. Практична психологія в економіці та бізнесі. К.: Лібра, 1998. - 270 с.

5. Яцура В., Хоронжий А., Жигайло Н. Психологія керівника. Навчальний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. 256 с.
6. Карамушка Л.М. Психологія управління: Навч. посібник. К.: Міленіум. 2003. 344 с.
7. Карамушка Л.М., Малигіна М.П. Використання інтерактивних технік у процесі підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій до управління: Методичні рекомендації. К. Рівне, 2003. 20 с.
8. Дунець Л.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Соціальна педагогіка» та «Практична психологія». Хмельницький: ТУП, 2003.- 142 с.
9. Калинич І. Психологія ділового спілкування. Ужгород: Мистецька лінія, 1999. 112 с.
10. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів після диплом. освіти / За наук. Ред.. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової. 2-е вид., перероб. та доповн. К.: Міленіум, 2006. – 368 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в он-лайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).